

IBERU

Iberu Yeneke Wia Wetekane Pipia

Akolaline Mana Etenane Peku Noa Tanemo

¹ Namolo papete Akolaliyo tone kaua-mikitame one agale yakamotoapa one agale toaweaa akane ali-kiti i i wa akamene wa ele kule toa wene takama-kala nekeneya. ² Nitaneyake wipitikome manago i i wa akapoano pa wa wetekakale itonoke nokome etenanemo-kama i i wa toto yatene-pala toaweaa akaneya. Etenane peku nootokoa tibu itonota latia plane agome nitaneya. Tibu itonota ludu pia kawa tokoya peyapa nekeno, yopikoa-kala kamene wa etename moa kakane ago kekutu. ³ Einagome Akolali pa tootapeneya mekome lawetane peku noa tagatapeneya. Nitane ago tokome Akolali kako toa kotuke-kama kako. Tibu itonota ludu padeya padeya peya pia kawa toamotoapa one tele tane agaleme-kama yopia meko. Nitiko agopa ali atoa tone poanele tokooke tuumotokome a tibuke wa ate wakapea pome ako odene meko ago Akolaline nimini yono lono witipitoa meaneya.

Mana Agome Edelo Ali Peya Moa Patukako

⁴ Akolaliyo one edelo ali peya keku kakoa einagopa ako ago kakoa taneya. Nipa einagopa one mana wa ibini oapa one agale aua yaki yatene keku ibini oa edelo yatene wa ibini oa taneya. ⁵ Nitikome okome

i ago nepa anu manago. Opi nopa neketai i kakene uku wa akeneya.

Nimopa edelo ago odene-palaka wamokomeke mana Keraisu-pala akeneya. Ni Akolaliyo one edelo ago odenekeka eya wa wameneya.

Nopa i agono etene kawadene tuku. I agopa anu manago kawademe toko.

Nimopa edelo ali-kitike wa wamokomeke Yesuke akeneya. ⁶ Nika one mana namolo ago itonoke moa wetekademe kakome eya wa akeneya.

No Akolali anu edelo ali peya i agoke lukoa mea neuwe tukua meoi wa akeneya.

⁷ Wa Akolaliyo one edelo ali-kitike ikilepa eya wa akeneya.

No Akolaliyo anu edelo ali-kitipa anu agale oa aua yamotoane tekene pupulege keneya latiane ni anukule takama yamotoane tekene toe itipono keneya latiane tuku wa one pupu yene moa kakaneya.

⁸ Nitaneyake one manago moa kakakomepa eya wa akeneya.

I ago nepa Akolali. Tibu itonota ludu pia kawa tokoya peyapa neme talo toa-kala kama poko. Nitoo talo toa mekilepa kiyokekama talo toa meko. ⁹ Nitoo epetanelekekama wene piitikaneya meapa poanelekiti peya kote tokolo kotimi yoa meko. Nitoo mekokepa no neketai Akolaliyo ne takoane motekene eya tokouna. Neke oya yene keku kamotoane ne ako moane kakakilepa ne wedoane wedikoane tokouna wa akeneya.

¹⁰ Eya waka akeneya.

Namololo namololo tititikake ne Ali Munoyo itono latia pia neke yoname tibu latia tokana. ¹¹ Tibu itonota takoa pootapekaleka nepa pa mea kama poo. Tibu itonotapa mamina kego noma pou toa keneya wetini toma pokaleka neme eya too. ¹² Tokoo kakene mamina kotokoa tukua piitikoa weneya mamina moa kawou toa tibu itonota wawa weneya latia pioo. Nitatekoyake nepa papete mekana toa pa mea kama pekepa wetini toma poamoo wa Akolaliyo mana Yesu-pala akeneya.

¹³ Akolaliyo mana-pala eya waka akeneya.

Nepala poi teia meki-kiti kawikama pone neke kawane moane pitikoai tou. Nitouno, anu nimini yono lono noke nepia menamene wa Akolaliyo Yesu-pala akeneya.

Nitaneyake one edelo ali odene-palaka edikoa akeneya mena.

¹⁴ Nipa edelo yatenepa edane yatene patu. Eni yatename Akolalinele takama piki. Enipa Akolaliyo one toa moateko-kiti toto auapeatino poe wa wetekakolo auapenokala tiki. Nipa tone leneme enamoko yenameke tibu mea note auapenokala tiki.

2

Akolaliyo Toto Toa Motikilepa

Padele Tubele Tokome Tanemo

¹ Keraisu einagopa edikane agono, eya tato wane uku. Toto etepea pokaya tokolo tone yakoa motokoonakale wedoa toa pikoa meato.

² Papetepa edelo ali-kitane agale tetekane yene

peya Akolaliyo kibu mokala taneya. Nipa einagale litia tootapeamedikiyake padele katekoa toameadiki wa kibu mokala taneya. ³ Opa mana agome tubele tokome ali atoa toa motanemodo totome yakamadete wakolopa Akolaliyo wedoa kibu moo. Kibu moamomotoa tekete manika petoa pomotoa-pe. Ali atoa toa moatekamopa Ali Muno ago oneme titia toawe akeneya. One eni okale yakane yenamepa einapa nimini eni akedeko wa toto-pala oa mekala tokoi. ⁴ Onekemo eni oa aua yakoika Akolaliyo ali atoane wene kainya pikanele ele kule tubele witakakala toka. Nipa ekee, Akolaline tele patu kautakoa kakete ikino, nimini eni akedikiki wa totome yakoa momotoa toka. Nitimotou wa Akolaliyo eyaka toka. Ele kule toatekoo peku tutu tutu wa lawetekamotoa one Epetane Yomini totoke moa wetekaka. Nipa one wene litikome toka.

Toto Toa Motane Agoke Akenemo

⁵ Akolaliyo weneya itono latiateka wene toopia mekomepa edelo ali-kiti kime yopiamene wa yamepianeya mena. Ali atoame yopiatekoi wene toopianeya. ⁶ Nikepa Depidiyo Akolali-pala eya wa akeneya.

Ae, toto pa keku mekono, edeyake neme wene taneya meko-pe. Totopa pa ali atoano, dekolo mama moa meko-pe. ⁷ Neme ali yatene latikilepa pa nateyame edelo ali yatene ako kakoapa ali yatene keku keneya kakoa toka. Nitoake pa teleta tootapeneya meku toa meamene wa ali yatene kei wedoa pika. ⁸ Nitoapa padeya padeya peya yopia

kamene wa neme ali yatene yamepika wa Depidiyo Akolali-pala akeneya.

Padeya padeya peya yopia kamene wa yamepi-aneyake ikilepa odeneyaka katekameneya peya kikilikoa yamepianeya wa okome akeneya. Peya yamepianeyake opa ali yatename padeya padeya peya wete yopikoa kawameadiki. ⁹ Ali yatename padeya padeya peya wete yopiamikiyake Yesu taatekoa nome yopia-kala kako. Pa nateyame edelo ali-kiti ako kamotoa Yesu einago ali la-tia itonoke nekeneya. Enipa Akolaliyo ali atoa pewe wiateka wene toopiane toa taatekoa tokome ali atoa toto peyake tuaney. Nitikale tokome Akolaliyopa one a tibuke pa teleta tootapeneya meku toa ne meamene wa one kei pia kakeneya. ¹⁰ Padeya padeya peya latitikoa yopia-kala meko ago Akolaliyo one mana kono-mikiti peya mati one pa tootapeneya mekuta nomotou wa eya taneya. Nitou wa oa pikana toa taatekakomepa mana Yesuyo tete moa kamotoa itonoke moa wetekamedekale moa wetekaneya. Nipa toto toa moateka ka patekane agome poanele padeleka toameneya mekome onekele takoa togateka kotu kakoa tomotoa nitaneya.

¹¹ I ali atoapa Akolaline takoane motekene tuku wa tone poanele kogatapea tuane agoka eni ali atoa totoka Akolaliyo odene yatene ali atoa tetepo takoa meko. Nitikono, Yesuyo totopa onekameyo wa amene ya motokoya mena. Ni edoa-mo. ¹² Yesu einagome etene Akolali-pala eya wa akeneya.

Atai Akolali ne ko ikilepa anukameyo-pala ou. Ne kowitadete koukoa mekoi peyane lene yoto

kakene ne kei plane kawou wa akeneya.

¹³ Eya waka akeneya. *Akolalike-kama wene tungoane meou wa akeneya.* Nimo ootokoa kakome okome *Akolaliyo no yametekana mati-kiti-pala i opiane kakene uku wa Yesuyo akeneya.*

¹⁴ Akolaline mati-kiti wa akene yene totopa tone kaua-mikitike tama noko toa Yesu einagoka tono melepu kakeneya nikilepa ali atoa tukina toane oneka tuou wa nekeneya. Nipa ali atoa tuatiki peku laweteko ago Setanu moa kawikademe eni nome tuaneya. ¹⁵ Nipa ali atoa toto tukaya wa piti motaneya-kama meko take eni nikilepa piti takoa wawano, atiki toa poe wa toa moademe nekeneya. ¹⁶ Nitane agome edelo alikiti auapekoya mena. Eberameke tagene ali atoa toto auapekoya. ¹⁷ Nitadene kei ali-kitane yagono ago latitapeneya meamedeku wa tono melepu kakeneya nikilepa eya toademe nekeneya. Ali latitapeneya mekomempa ako odene mekome lodo yotokako ago tou toa ali atoa ela mati motokome Akolalinele wedoa takademe nekeneya. Nipa Akolaliyo ali atoa tone tokoo poaneleke po letu mekakana keemu toa wene keaneya memotoa tokome totoke tuademe nekeneya. ¹⁸ Itonoke eni nome mekale Setanuyo likoa enoai tokale ke enekakale meaneya. Nitaneyake Setanuyo likoa eneko-kitipa oneme wene toa auapeko.

3

Yesuyo Ali Atoa Toa Motikilepa

Moseseyo Tane Toa Moa Patukakome Tanemo

¹ Nikepa anu oya-lawe no tukuna toa Keraisunole takama yaki-kiti kipala eya wane uku. Akolaliyo kipa one tibuke noatino noe wa kayo akene-kiti Yesuke-kama wene piitikaneya meamene. Ako odene mekome lodo yotokako agome tou toa one wene kekamotoa teke onekemo akapoano pa wa Akolaliyo moa wetekane agoke uku. ² Yesu einagomepa one moa kakakanakagome tamene wa okana toa-kama tokala taneya. Nipa papete Moseseyo Akolaline yapu yopikou toa Iserele yatene yopikome toateka toa toa togatapeane toa taneya. ³ Nitaneyake Akolaliyo einagota kei pikilepa Mosese keku ago tetepo takoa Yesu etene ako ago tetepo takoa toko. Nipa yapu-kiti epetaneya kakale eneketepa i yapupa epetaneya wa totome kei piketeke yapu wiko ago kei wedoa piko toa toko. ⁴ Yapu pade wianeya kakale eneketepa panago i agome wianeya wa oko. Eya kuya pia kawa tokoya peyapa Akolaliyo-kama latianeya. ⁵ Moseseyo Iserele yenepa Akolaline yapu tetepo takoa mekome pa pupu agome tou toa one eni yapulu yenanele wedoa takoa meaneya. Nipa Akolaliyo naniko oatekamo Mosese einagome i i wa papete toaweana akaneya. ⁶ Keraisu taatekoa nokome Akolaline yene talo toa meaneya. Nipa yapu pinagono mana tokome etename okana toa-kama tootapeneya. Nitane agome wipitikome pewe witikale nepia meato wa onekele atiki toa takoa togaketepa one yapulu yene too.

Ko Memotoa Yametane Take Poatekomo

⁷ Kipala ina ukulekepa Epetane Yominiyo papete oa plane toa litia tamene. Eya wa oa pianeya. *Opi Akolaline agale yateketepa* ⁸ kolotini lupi tootokaneya meameamene. *Papete kini kaua-mikiti ali piamene ta ludu yaketepa no Akolaliyo tokale enato wa anu agale yakamene kote tokale wakala tokoi, kime pade nitameamene.* ⁹ *Kini kaua-mikitame edikoa no toa enekala tikilepa mali padeka noi kakoa (40) ponoka toane ele kule telekole tokoule eneketeke tokoi.* ¹⁰ *Nitikoli eina yene-pala wene poaneya mekene ekene i yenepa kini wene piki toa litia etepea-kama yaki. Nipa anu wene pikule litia toamiki wane okou.* ¹¹ *Nitoane kotimi yotekene ekene kiwi ko meamene wane yametekouna take nomotoane wamuku wane okou wa Epetane Yominiyopa Akolaliyo okamo yakoa akeneya.*

¹² Anu oya-lawe kini tepene Akolaline agale yakamatiki poane wene witakomepa meemoa poko Akolali tewitikoa etepea pokayano, wewdoa meamene-ye. ¹³ Nipa ele kule poanele tekete kini wa oa yotokoa kolotini lupi takakaya tokale ta pataka abuna ete oto wa auapea mane oa moma pamene. Naniko mena. Akolaliyo ipete wa metane oi taatekako-mene nitamene. ¹⁴ *Keraisuke pegetoa wene tugoa mekoona toa wewdoa wene tugoa mea togaketepa nipa Keraisuno yapulu yene too.* ¹⁵ *Akolaliyo akene toane ina wiane mekakumopa lokoane ukuno, yakamene.* *Opi no Akolali anu agale yateketepa kolotini lupi tootokaneya meameamene. Papete kini*

kaua-mikiti ali piamene ta ludu yakatepa no Akolaliyo tokale enato wa anu agale yakamene kote tokale wakala tokoi. Kime pade nitameamene.

¹⁶ Akolaline agale yakatekoapa litia tamene kote tokale wakilepa mani yename taneya-pe. Moseseyo Idipi ta tewitikoa pato wa aua pekene yene peyame nitaneya. ¹⁷ Akolaliyopa mali padeka noi kakoa (40) ponoka toa kotimi yoa mekilepa mani yatene-pala kotimi yoa meaneya-pe. Ali piamene ta ludu ele kule poanele toma yakene yene-pala kotimi yoa meaneya. Eni yenepa eni ta ludu yawa tukolokaneya. ¹⁸ Ni Akolaliyo i yenepa kiwi ko meamene wane yametekouna take nomotoane wamuku wa yono timini mukitinike pitikou toa ikilepa mani yeneke akeneya-pe. One agale tagoa toamene yeneke akeneya. ¹⁹ Nimo akeneyake totome eya wa wene toko. Eina Iserere yename Akolaline agale yakamadete wakete tekete eina yametekana ta lobutua pamele toameneya.

4

Akolaline Ali Atoa Ko Meatikimo

¹ Akolaliyopa kini ko mepatiki taapa i wa yamepianeya. Kiwi ko meatiki wene wia wawamokono, kiwi pade pata paka pokaya wa piti motaneya meamene. ² Eina epetane ko totome yatekilepa tone kaua-mikitame papete yakanemo eni yatekoo. Eina yename yateketeke Akolalike wene tugamekete tekete pata pale toa yakaneya. ³ Nitaneyake Akolalinemo yakatekoa oneke wene tugakoo-kiti totopa one ko mekota

oyake lobutua pamele toko. Nitamele tokoyake oneke wene tugamene-kitike Akolaliyo eya wa oa ka ketekaneya.

Yono timini mukitinike pitikou toane eya wane kō-timi yoane meane tukakou. Iyene kipa no ko mekouta etene lobutua nikileka toamoi wa akeneya.

Tibu itonota latia mea peya takane-pete laigoa one ko meemoa nokomeke akeneya. ⁴ Akolaliyo tatono (7) takoa ta patakale tanemoke one bokuke panagome eya wa wia mekaneya. *Tatono (7) takoa ta pataka-pete Akolaliyo one pupu toa peya takatekoa ko meaneya wa wia mekaneya.*

⁵ Akolaliyo tone kua-mikitike akene toa eya waka wia mekaneya piko. *No ko-kama mekouta nikileka toamoi wa wia mekaneya.*

⁶ Ali atoa padeka-kiti eida pote mepatekoiyake onekemo namolo yakane-kitame yakamadete wakete tekete pote mepameneya. ⁷ Nitaneyake nani mati Akolaliyo ali atoa padeka-kiti eida ko mepatekoi oipa ipete wa pade oi metekome akeneya. Nipa Depidi-pala okome okome *ipeteka no Akolaline agale yateketepa kini kolotini lupi tootokaneya meameamene wa akeneya.*

⁸ Namolo namolo eya ago Yosuyo Iserere yene ko meatekoi take aua poo tokapa nipa Akolaliyo Iserere yene kini ko meatekoi-petepa ipete wa oi pade naniko meamoo toka. ⁹ Eina oi taatekoa noka-pete one yene toto Akolali-pala ko meamele too. Nipa Akolali tatono (7) takoa ta pataka-pete laigoa ko meemoa nekene toa nitamele too. ¹⁰ Akolali ko mekata poka agomepa nipa one pupu tewitiko wawa poo. Nipa Akolaliyo papete one

pupu toa peya takatekoa ko mea-kala kako toa nitoo. ¹¹ Tone kaula-mikitame Akolaline agale yakamadete wakete etepea pekene toa toto padekakiti pata paka etepea pokayano, eida ko meemoa pouketepa wili-kama tokoa katoane uku.

¹² Akolaline agalemepa yomini meaneya tou toa ele kule telekole tokala toko. Nipa eka okata olo kakene tueme-kiti tonu puou toa aline wene yominita oyake moa leteamele toko. Ele kule toada wa tone wene pikole-pala tetao enetapeamele toko. Nipa peyane tepene piko wene i i wa keleyo yameamele toko. ¹³ Akolaliyo latikanakeya odeneyaka oneme enekaya kekoa potipiamele toamokolo uku. Einago tone koiso pitia yakateko agomepa padeya padeya peya keleyo-kama enetapeko.

Keraiyuya Ako Odene Mekome

Akolaline Wene Kekakanemo

¹⁴ Ako odene mekome Akolalike lodo yotokako ago tou toa ibini akene ago Akolaline mana Yesuyo tone kowitikademe a tibu patukatapea etene mekota pome mepaneyano, Yesu einagoke wene tugoane meku wa pegetoa toaweoa oa wene tugoamekoona toa oneke wedoa wene tugoameemoa patoane uku. ¹⁵ Ako odene mekome Akolalike lodo yotokou toa kowitikako agomepa i ali atoapataba ali atoano, waye wa Akolaliyo yakakoa tone kowitikakala toko. Nipa Setanuyo ali atoa toto likoa eneko toa oneka likoa enaneya tokome toto mama moa kowitikakala toko. Nipa likoa enoai tokaleka poanele padeleka toamene agome toko. ¹⁶ Nitikono, ali atoa pewe-kama witikago Akolali

one mekoya liti pote kapamele toko wa one leneke atiki toa kakete kowitatoane uku. Ke enekakale mekoo-pete-kama toto ela motokome auapeono, nitatoane uku.

5

¹ Ako odene mekome Akolalike lodo yotokamotoa takoa motane ali-kitike uku. Dikako ago tukale one luku panago moa kakakilepa Akolaliyo ete ali-kiti takoa wawa odene ago takoa moa kakako. One yatene ali atoame tokoi poaneleke padeya-kiti mea lodo yoa kowitikamotoa ni toko.

² Einagomepa wene toamene ali atoa etepea pote poanele tokoike lodo yotokakilepa ae kime tiki toane onemeka poanele tuku wa eni yene mama moa toko. ³ Nipa Akolalike lodo eni yotokakilepa oneka poane ago tokome pinali one poanele tokake lodo yokala too. ⁴ Nipa one weneme ako ago mekene tou wa tokoya mena. Akolaliyo takoa moa kakane ago tokome ni toko. Nipa papete Akolaliyo eya ago Erone takoa moa kakakale mekome tane toa toko.

⁵ Keraisuyoka ako odene mekene enakale tou wa taneya mena. Nitaneyake Akolaliyo one-pala eya wa akeneya.

I ago nepa anu manago. Opi nopa neketai latiane meku wa Akolaliyo mana-pala akene toa panagome one bokuke wia mekaneya.

⁶ One boku padeke Akolaliyo mana-pala eya waka akene toa padame wia mekaneya.

Anu wene kekakadepa lodo you toa teke ali atoane kowitikama poo. Eya ago Melekisedekeyo

papete tokana toa nemeka too wa Akolaliyo akeneya.

⁷ Yesu tonon me lepu eya kakeneya itonoke nome mekome Akolali kowitikilepa komo k_āta oa kakome taneya. Nipa one tukale moa kamotokatekago kowitaneya. Nitoa yoti mitikatekoa mekome kowitikale tokome Akolaliyo yakoa taneya. ⁸ Keraisu einagopa Akolaline mana kakilepa taneyake etename oka toa-kama wene toa litia tootapeademepa ele kuleme ke enekakale mekome poti utanele-kama toomoa pekeneya. ⁹ Nitoapa etenane wene pika toa kotuke kakoa tootapeneya tokome one agale yakoa tiki peyapa one patu kautakoa kakete mea kama pamele toko wa toa motoko. ¹⁰ Nitikagopala Akolaliyo okome one wene kekadepa lodo you toa ako odene meke ali atoane kowitikama poo. Melekisedekeyo papete tokana toa nemeka too wa Akolaliyo mana-pala akeneya.

Yesunole Takama Peketepa

Pegene Kakoa Tewitikoa Wawameamene

¹¹ Kipala ina ukuna i i wane oane togatekuyake kini yakatiki toane pine ina ina wane amele toamokolo waku. Kipa tugi ootapeneya mekili tekene ni uku. ¹² Kipa Yesuke wene tugakilepa wete mati titia tokoina. Nitikoina tekete eko ali atoa oyake olaukamedikiyake Akolalinemo pegetoa olaukanemo wene kayapeaneyamekino, panagome kiwi wa olaukamedeko. Ae, nana matiyame keneya ipe kakoya nee eya noameneya adu-kama nou toa Akolaline agale wedoa yakameneya meki. ¹³ Panagome-kiti adu-kamado

nakomepa nipa nana matiyame tokole eni toko. Einagome ali atoa wene kiyo akeneya mekete toatekoile olaukanemo wene toamoko. ¹⁴ Wa panagome-kiti Keraisunomo yakoa motokomepa nipa ipe kakoya nee nako agome tokole eni toko. Nipa Akolaline agale pine piko toa pitia enekala tokoya tokome epetaneleka poaneleka wene toa tetoa eneko.

6

¹ Keraisunomo nana mati olaukou toa pegetoa olaukanemo-kiti totome adekoa yatekoo. Eya wa olaukanemoke uku. Tone namolo pale tokoonakale tewitikoia wawa Akolalike wene tugoia meatekoomo ² ni ue moatekoomo ni tobou waneke yono pia kowitatekoomo ni Akolaliyo tuane ali atoa moa kamotokatekamo ni poanele toma pokoi yene poane take mea kama poe wa Akolaliyo koiso akatekamo enika enimopa totome adekoa yatekoono, ³ Akolaliyo ka yametekalepa Keraisunomo emo kumo peya yakoa moateko toa yakoa moato.

⁴ Keraisunomo yakoa mootokoa onekele takoake wakoi yenepa kini poane wene wia wawe wa panagome edoa wa mane mane omotoa-pe. Pegetoapa eni yene pa takalogou toa Akolaliyo pewe witikome one peku noa toatino toe wa lawetekale Epetane Yomini awia nome menaneya. ⁵ Nitane yename meke tane nee nou toa Akolaline epetane agale yakoa ni one weneya tibu itonota talo tokome telekole toatekale nami enoa taneya. ⁶ Nitaneyake kote tokolo wawa etepea peketepa nipa Akolaline manapa yomo lekaneyake wa lokoa wia dekou toa tekete tiki.

Nipa ali atoane leneke wa tegene matou toa tekete tiki. Padameka eni yenane poane wene wia wawatiki ka i wa lokoa yameamele toamoko.

⁷ Itono pikoka-kiti ta pitakala tokolo ko akaneya pikolo tokome pinagono noa meateko nee wedoa witako. Nitikoka Akolaliyo pewe wia yopiko. Enipa Akolaline ali atoa totoke uku. ⁸ Wa pade itono pikoka tonipo paya ke eya witakopa nipa tonipo pitaneya tokome Akolaliyo pewe wiamokome poanemo oa wako. Nitoa wipitikome toeme nomotoa wawademe toko.

⁹ Anu kolotini yene kiwi edikoane pubu oane pedoane agale ukuyake kipa tonipo pitane itono keneya wane wamuku. Akolaliyo kiwi pewe wia togakomepa toa moademe tokono wene tekene ni uku. ¹⁰ Akolaliyo kini tikile pitia enekilepa kiyoke-kama toko. Nitikono, kini wini epetekoa toma yakile oneme wene kayapeamoo. Oneke wene mekoa mekete tekete one wa takoa motane yene auapekoina toa wida pa auapekete tikino, Akolaliyo wene kayapeamoo. ¹¹ Kini papete epetekoa toma yakoinakale kiwi peyame wedoa toa togamene wane uku. Nipa Akolaliyo kiwi pewe witikome auapeoo wa one eni tokale kime nepia mea enemotoane ni uku. ¹² Onekele kote au keneya moa takameamene wane uku. Kiwi yatene auapekene dikou wa Akolaliyo papete oa togotokana toa taatekoa tokale nepia mea enemotoane ni uku. Nipa one wipitikome meatekoyakiti moato wa oneke wene tugoa mekete poti nepia mea togaki-kitame tikile kotukoa toma pamene.

Akolaliyo Oa Pianele Etene Taatekoa Too

¹³ Akolaliyo ne auapekene ile tou wa Eberame-pala oa pikilepa one eni agale tele takakome pinali one ibini wedekakome akeneya. One moa patukoa ako kako agoka kawamokale tokome pinali one ibini wedekakome nitaneya. ¹⁴ Nipa *ne pewe wiane kakilepa neeke ali atoa peya mati tama pomotoane tekene tou wa oa togotaneya.* ¹⁵ Nitikale Eberameyo ee nimini oko wa poti nepia mea kakakoa Akolaliyo tou wa one-pala okana toa taatekoa taneya. ¹⁶ Panagome-kiti ile tou wa one agale tele takakome ikilepa one moa patukoa ako meko agono ibini wedekoa okala toko. Koisoke-kiti kakome i i wa ako ago padane ibini wedekakome okalepa ete-kitame ee nimini oko wa one okomo yakoa motiki. ¹⁷ Akolaliyoka kiwi auapekene ile tou wa one yatene-pala ikilepa one ibini wedekakome akeneya. Nipa one eni toateka wene wia wawamoo wa wene tomotoa nitaneya. ¹⁸ One eni toatekale toto poome toameneya nepia memotoa tokome Akolaliyo takutale eni taneya. Ile tou wa one kabunume oa pia ni pinali one ibini wedekoa oa taneya. Nileta tanelepa kapene wakamele toamokolo tokome one wene wia wawamademe toko wa oneke poti lukoa meadete toa pokoo-kiti totome amele toko. ¹⁹ Nitoa Akolaliyo wipitikome toatekale wedianeya nepia mekilepa ue dipi-kiti mabo kakeneya waname uele lauaneya piou toa poapeneya nepia meko. Nipa tone yomini meaneya etepea poamomotoa tokome Keraisuyo eya taneya. Tobou losu yapu keneke Akolali meko lono wa ibini akene yapu luku olege tane mamina patetoa pome kawou toa a tibuke pome

meko. ²⁰ Nitoapa toto naniko nomotoa Yesu eni namolo takoa pome mekome tone kowitikako. Nipa ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane ago Melekisedeke einagome papete tane toa tone kowitiko-kala kama poko.

7

Akolalike Lodo Yotane Ago Melekisedeke

¹ Melekisedeke einagopa namolo namolo Saleme ta tobou ago mekome ako odene meko Akolalike lodo yotokoai taneya. Nitane agome eya taneya. Eberameyo one-pala poi teiane tobou ali-kiti litimoa pome wia atukamotokome wakapea nokale kotupokome Akolaliyo ne mea epetekamotoane uku wa makutukoa motaneya. ² Nitikale Eberameyo eni tobou ali-kitaneke wia motokanakeya-kiti moke tikilepa lu takutake odeneme pakitiko-kala (9) one pikome odene ipa neke wa Melekisedekene pikakala taneya. Tone agalekepa tobou ago Melekisedeke wapa kiyokekama yopia epetekako ago wa ekete oa ni Saleme tobou ago wapa ali atoane tepe kolotini kilikoa pikoa yopiko ago wa ekete oa too. ³ Einagopa one etene ninetapa i ago i atoa wa padameka wene toamoa ni one kaua-mikiti i i wa wene toamoa tiki. Ni one opiane-petepa ipete wa padameka wene toamoa ni one tukilepa ipete taneya wa wene toamoa tiki. Ni agopa Akolaline mana keneya mekomepa ali atoame Akolaline totono tetekaneleke oneke lodo yoa wene kekakoa-kala kama poko.

⁴ Melekisedeke einagopa nitane ago-yo. Toto Yu yatene tagaane ago Eberameyoka poi keneke

tobou ali-kitaneke wia motokanakeya-kiti moke toapa lu takutake odeneme pakitikoa-kala (9) one pikome odene ipa neke wa Melekisedekene pikakala taneya. Nipa einagopa etene ibini akene ago tetepo takoa nitaneya. ⁵ Nititikaneyake Moseseyo one totono yametekome tamene wa akene toa tekete Akolalike lodo yotokamotoa moa kakane Lipai yatene ali-kitame eya tiki. Malikeka ete Yu yatene-kitame kini kamoya eya moke toapa lu takutake odeneme pakitikoa-kala (9) kini wa pikete odene katekamoia Lipai ti kinino moati wa pikakala tomotoa tiki. Ete yatene-kitika odene ago Eberameke tama nekeneyake tiki. ⁶ Papete Melekisedeke einagopa Lipaika tagene ago menake Eberameyo einakeya-kiti lu takutake odeneme pakitikoa-kala (9) one pikome odene katekamoia Melekisedekene pikakala taneya. Akolaliyo ne auapekene dikou wa oa togotokale yakane ago Eberameneke Melekisedekeyo einakeya motaneya. Nitane agomepa Akolaliyo ne pewe wimotoane uku wa Eberame makutukoa motaneya. ⁷ Akolaliyo ne pewe wimotoane uku wa panagome-kiti ikilepa nipa ako agome keku ago-pala okoya. Nipa Melekisedeke einagopa etene ibini akene ago wane ekene uku. ⁸ Opika Lipai time ete Yu yatene-kitaneke kinikiya-kiti pade edikoa motikilepa nipa tuatiki ali-kitame tiki. Papete Melekisedekeyo Eberameneke padeya-kiti motikilepa nipa Akolaline bokuke wia mekane toapa tuamateka agome tou toa taneya. ⁹ Nitaneyano, totome eya wa amele toko. Lipai time ete Yu yatene-kitaneke kinikiya-kiti pade edikoa moatekoiyake papete Eberameyo

onekeya-kiti pade Melekesideke ipa neke wa kei pikome metekilepa oneke tawateka ago Lipai-pala odeneka dekoa kei pikome meou toa metaneya. ¹⁰ Lipai einago one kaua ago Eberamene tepene meane tetepo taneya mekako Melekisedekeyo Eberame kotupaneyake ni uku.

¹¹ Akolaliyo one totonopa Lipai time-kama pikoa kamotou wa Lipaine mana Erone namolo takoa moa kakaneya. Eni totono litia toatekoi adekake kakoa litia tomotoa Lipai timedo ete Iserele yatene oyake olaukamele too tokapa nipa Akolaliyo Eroneke tama nekene ali-kiti luku weneya ago Melekisedekene yagono ago moa kakamele toamoo toka. ¹² Nitamele toamoo tokake Akolaliyo eni totono pikoa kakene yatene wawou wa weneya ali moa kakakomewa kini pikoa kakene totonoka wakome weneya totono yameamele taneya. ¹³⁻¹⁴ Weneya alipa Yesu Keraisuke uku. Ni ago tagilepa Lipaika taneya mena. Onepa Yekobene mana pade Yudake tageneya. Papete Yuda-loeke tagene ali-kiti padameka Yu yename poanele tokoike Akolalike lodo yotokameneya. Moseseyoka Akolalike lodo yotokateka yatene i wa takoa ikilepa Yuda yatene wameneya. Yuda yatene takoa wameneyake Yuda-loeke tagene ago Yesu Lipai time tanele toademe nekeneya.

Melekesideke Keneya Ago Keraisuyo

Akolaline Wene Kekakakome Tanemo

¹⁵ Kipala ina okouna pine toaweane ouno, yakamene. Akolalike lodo yotokou toa one wene kekakane ago pade Melekisedekene yagono ago

taatekoa nekeneya tadeko. ¹⁶ Lipai yatene alikitame Akolalike lodo yoa one wene kekakakilepa nipa kaula ago Lipaike tageneya tekete tiki. Kiwi luku Akolaliyo pade ago moa kakakilepa einago etene telekole toa mea kama poko ago tokale ni taneya. ¹⁷ Nitatekalekepa Akolaliyo akene toa panagome wia mekakome okome *lodo yotokago tou toa anu wene kekakakilepa pa mea kama peke too. Nipa Melekisedekeyo toka toa nemeka too* wa wia mekapianeya. ¹⁸ Namolo totono Akolaliyo edikoa katekoa wakilepa ali atoa toto auapeamele toamene totono tokale ni taneya. ¹⁹ Eni totonomepa odene agono weneka oyake moa kiyi akatapeamele toameneya. Nitamele toameneyake Akolaliyo one mekuta noatiki ka pade epetane ka ino, noatino noe wa toto yametaneya. Nitaneyake Yesu pitia poadete wedia meko.

²⁰⁻²¹ Lodo yotokakago tou toa one wene kekakoa ka patekoa yopimotoma moa kakakilepa Akolaliyo Yesu-pala eya wa oa lutua moa kakaneya.

No Ali Muno agomepa neke toateko wene toopikumo luutukoane ukuno, yakamene. I ago nepa lodo yotokakago tou toa teke anu wene kekakoa ka patekoa yopia kama poo. Neke nitateko wenepa wiane wawamou wa Akolaliyo oa togotaneya.

One namolo totono pikoa kamotoma Lipai yatene takoa moa kakoaka enimopa eni yatene-pala wameneyake Yesu-pala akeneya. ²² Nimo oa togotokaneya tokome totome eya wa wene toko. Yesu einagome i wa eni ka patekoa yametekoa yopiko totonopa etene epetane mati totono tadeko.

²³ Lipai yatene ali-kitame namolo totono pikoa kakilepa peya matiyame taneya. Eni totono pikoa kawa mea tuma-kala nekeneya tokolo ni uku. ²⁴ Keraisu einago tuameneya mekome weneya ka yopia-kala kama poko. ²⁵ Nitiko ago tokome Akolali mekota poadete one yoto pitia piki peyapa oneme-kama toa mokala toko. Nipa i yene kini poanele tokoike po letu mekakana kemu toa wamene-ye wa Keraisuyo kini kowitikama-kala poko.

²⁶ Akolalike lodo you toa tone kowitikateko ti toko agopa Yesu tadekolo uku. Onepa kiyo akenele-kama toa ni ete-kitame akoa agale oat-ikileka toamoa ni wene moa koigameneya mea tokolo uku. Nitikagopa Akolaliyo tone poanele toa mekota pilia moa etene ako tibuke ne ako ago mea wa moa mekaneya. ²⁷ Ako odene mekete Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitame Akolaline wene kekakakilepa ta patako abuna sipi sipi kai wia lodo yokala tiki. Nipa pinali-kiti kini poanele tokoike nami wia lodo yotokoapa ete-kitame poanele tokoike nami wia lodo yotokakala tiki. Yesuyo pade nitameneya. Poanele toamene ago tokome sipi sipi kai tetepo tootokoa pinali one wa lodo you toa tukomepa Akolaline wene kekakatapeneya. Wa pade tuamoo. ²⁸ Mosesene totono plane toa ako odene mekete Akolalike lodo yotokamotoa moa kakane tobou ali-kitamepa ete yene peyame tiki toa poanele tokala tiki. Eina totono yametekaneyake naniko Akolaliyo ile tou wa oa togotokanakale taatekoa tokome mana ago moa kakaneya. Nipa mea epetekateka kotuke kakoa mekatapeane ago ne mea kamene wa moa

kakaneya.

8

Ako Odene Mekome Lodo Yotokako Ago

Tou Toa Yesuyo Akolaline Wene Kekakako

¹ Ina ukunapa eya wane ekene uku. Ako odene mekome lodo yotokako tobou ago tou toa tokome Akolaline wene kekoa tone kowitikako agopa Yesu tadeko. Einakagopa a tibuke ako odene mekome talo toa meko ago Akolali meko walai nimini yono lono pome mepaneya. Opika eida pa meko. ² Eida mekome Akolaline yapu eteneya keneke onekele-kama takoa meko. Yapu eteneya wane ukupa alime wiane yapuke ukuya mena. Ali Munu meko-take uku.

³ Ako odene mekome lodo yotokako tobou ago moa kakakilepa Yu yene peyane eya takamotoa tiki. Kini kowitikakome Akolalike padeya-kiti mea sipi sipi kai wia lodo yomotoa tiki. Lodo yotokou toa tone kowitikako agomeka Akolalike padeya meamele taneya. ⁴ Ni agopa itonokedo pa mekome too tokapa Akolalike padeya mea lodo yoamoo toka. Lipai ali-kitame Mosesene totono litiapa enile tokala tikino, oneme pade nitamoo toka. ⁵ Lipai ali-kitame edikakilepa one a tibuke tokole adeka pia tokala tiki. Nipa pa tekei tokala tiki wane uku. Moseseyo Akolaline mamina yapu wikakademe kakale Akolaliyo eya wa akenemoke ni uku. *Ne Kati Sainaike kake enekale a tibuke no Akolalineya adeka plane yametekounano, anu mamina losu yapu wikakakilepa eina yametekouna adeka pia wikakamene wa akeneya.*

⁶ Keraisuyo toto auapekome toatekale i i wa Akolaliyo lutua yametekilepa Lipai yename tekei toatekoile yametekanakale moa patukoa akole toatekale eni yametaneya. Edikane toapa Akolaliyo ali atoa weneya totono lutua yamemotoa Keraisuyo tikilepa eina namolo totono Mosese-pala lutua yametanele moa patukoa epetane totono yamemotoa taneya wane uku. Ni edoamo. Akolaliyo eni weneya totono tele takakome i i wa ikilepa Mosese-pala agale oa epetekakana toa moa patukoa Keraisu-pala agale wedoa oa epetekaneya.

⁷ Eina namolo totonopa ali atoame kiyoke-kama litia toatekoi totono yameoo tokapa nipa eina totono luku weneya totono yameatekale pade pi-amoo toka. ⁸ Nitatekale pade piamoo tokake Akolaliyopa one Iserele yename eina namolo totono tetekakala taneke eya wa kikoa akaneya.

No Ali Muno agome ukuno, yakamene. Iserele yatene Yuda yateneta kini weneya totono i i wane lutuane yameadene tuku. Eni toateku tigotoma noko. ⁹ Eni totonopa namolo namolo kini kaua-mikiti Idipi ta tewitikoa poe wane liane auane pekene yametekou totono keneya mena. Eina yename namolo totono litia toake wakoli kote tokale wakou. ¹⁰ Nitikouyake no Ali Muno agome eya waneka ukuno, yakamene. Weneya totono Iserele yatene yameatekou oi ponokalepa i i wane wene takoane kini tepene-pala lukoaane tou. Nipetepa nopa kini Akolali mekene yopiou. Kipa anu yatene ali atoa nooke lukoa meoi. ¹¹ Nitoa mekete panagome-kiti

no Ali Muno ago ko i i wa one oya-mikiti-pala amele toamoo. Ali atoa peya ponopene ali atoameka ibini akene ali atoameka kini weneme no Ali Muno agopa dikane ago tadeko wa wene tootapeoi. ¹² *Nipetepa kini poanele tokoike po letu mekakouna keane wawane wene kayapetapeou wa Ali Muno agome weneya totono yameademe okome akeneya.*

¹³ Weneya totono wa ikilepa Mosesene totonopa namoleya tetepo takoane waku wa okome akeneya. Nitaneyano, padeya namoleya kego noma pou toa eina namolo totono takoa poademe toko.

9

Meme Kai Tabeme Wikakane Yapu Keneke

Akolalike Lodo Yoa Kowitanemo

¹ Akolaliyopa one Iserele yene kiwi yopiouno, dikamene wa one namolo totono lutua yametekilepa oneke lodo yoa kowitikete toatekoile yamea ni itonoke one kowitatekoi yapu wikakakete toatekoile yamea taneya.

² Eina yametane toa meme kai tabe moa yapu wikakakilepa luku takuta motokoa wikakaneya. Yapu luku padekapa Akolaline yapu luku wa motokoa wikakoapa eya-mene tebolo moa pianeya. Labo ni Akolaline yotokane palawe piai tane walai ni eniya palawe moa pianeya.

³ Eni yapu luku kago keteponokepa maminame olege taneya kakeneya. Ni padena yapu luku ali atoa kutu ponamomotoa maminame olege tikilepa Akolali meko lono wa motokakete

wikakoa taneya. ⁴ Eni yapu luku Akolalike padeya kalono taneya lodo yoai tane walai moa pianeya. Eni walaipa golo kueme latianeya. Ni yomome latitikoa golo kue paatapeane bokosi pianeya. Akolaliyo lutua yametane totono adeka pia latiane bokosike uku. Eni bokosi keneke eya-mene moa lobutaneya. Golo kueme latiane mete deya moa lobutuaneya. Maana nee moa kapetekane mete deyake uku. Ni eya ago Erone one iti weneya tata pitikane iti moa lobutaneya. Ni Akolaliyo yonota tua agale wia mekane kue petenetaka moa lobutaneya. ⁵ Eni bokosi patupa malikeka sipi sipi kai kamate tadekaneya. Akolaliyo ali atoame tane poanele kogamotoa taneya. Eni bokosi patupa kerubime wa ibini akene edelo alita yomini latia kakaneya. Nipa kini pawenata petene takoa liputakutukakete todo takamotoa latia kakaneya. Enika eniyake ikilepa oyake ukuno, pademo pade opi wamuku.

⁶ Akolaliyo tamene wa akene toa enika eniya nodokatekoa Lipai yatene ali-kiti ako yapu lukuke-kama pote lodo yoa enile topokala taneya. ⁷ Eko lukukepa ako odene mekome lodo yotokane tobou ago odene pekeneya. Einago pikilepa malikeka odepeta pokala taneya. Paapa poameneya. Sipi sipi kai wia kamate okolo kagonoke mekoa aua pekeneya. Nipa pinali one tane poaneleka ali atoa kini wene toamekete tane poaneleka takoa kogamotoa nitipaneya. ⁸ Enilekepa Epetane Yominiyo eya wa wene takako. Meme kai eya tabeme wikakane losu yapu ako luku keneke Lipai yatename lodo yoa enile pa toomoa pikilipa nipa eka luku Akolali

meko lono wa ibini akene luku pa ali atoa wete ponamele toamoko wa wene takako. ⁹ Eni meme kai eya tabeme wikakane yapupa toto ipete meko ali atoame toatekoole adeka pianeya. Eni losu yapu keneke Akolalike eya kuya mea sipi sipi kai wia lodo yokala taneya. Nitiketeki kuni tepene plane wene oyake moa kiyi akatapeamele toameneya. ¹⁰ Opika enika enile tikilepa padeya nee ue eya kekaneya latikoa wawa noamo padeya moa noa ni tigini eya abe koa tokala tiki. Nipa Akolaliyo eina namolole katekoa wawa wenele yametekaleka papete enika enile pa tekei tokala tiki.

¹¹ Keraisu taatekoa nokomepa Akolaliyo ali atoa pewe-kama witikome tokole i i wa ka pateteko yameademe one wene kekakaneya. Nipa ako odene mekome lodo yotokako tobou ago tou toa eni taneya. Nitou wa ali-kitame meme kai tabeme wikakane yapu tuapea ponokome taneya mena. A tibuke yapu eteneya tuapea ponokome taneya. Eniyapa itono patu latia pianeya wane mena. ¹² Nipa Akolali meko lono eni pinikilepa odepeta tuapea penaneya. Enile wa lokoa toponamoko. Nitoapa meme kai pitimekaweka kai tine wia kamate okolo kagonoke mekoa aua ponameneya. Pinali one penane kamate moa aua ponokomepa ali atoa a tibuke mea kamotoa tokome oto toa motaneya. ¹³ Papete panagome tuane agono tigini-kiti mitikoa enile losu kekanele tokalepa nipa Akolaliyo einagopa kekanele toamene ago tetepo takamotoa tokome oneke lodo yotane agome eya taneya. Meme kaika ali kai pitimekaweka wia kamate moa ni atoa

kai pitimekawea wia lodo yoa kuku moa einagone tiginike tadekaneya. ¹⁴ Keraisu einagopa pa mea kako Yomini patu kautakoa kakome pinali one kamate ponomotoa tikilepa one tiginini Akolalike mea lodo you toa tukome taneya. One poanele padeleka toamokomeke taneya. Nitaneyano, one kamateme tone tepene pale toateko wene takoa koikakilepa eina papete losu toma nekenele moa patukoa padele akole eni toko. Nipa totome pa mea kama poko ago Akolalinele takama pomotoa tokome ni toko.

Tone Wenele Toateko Totonu Yametanemo

¹⁵ Keraisu tukilepa Akolaliyo ali atoa weneya totono lutua yamemotoa taneya. Nipa Akolaliyo one wa kayo oa motokana yenepa one mana konomikiti latikoane pewe wiane-kala kawou wa papete oa pikana toa taatekoa tomotoa taneya. Eina namolo totonoke lukoa mekete tokoi poaneleme pine yene kiwi moa labakaneyake Keraisu einago tukome oto toa motokome nitanya.

¹⁶ Panagome kadimo oka toa moatekoi alikitame einagoneya papete moamatekoiyake einago tuadekalepa oyake moamele too.

¹⁷ Panagome-kiti kadimo ootokoa tuameneya pa mekomepa nipa onekeya-kama pa pikoa kawoo. Wa einago tukalepa one kadimo oka toa moatekoi alikitame onekeya tatia mokala toi.

¹⁸ Edikoapa Akolaliyo Iserere yene kiwi auapekene ile touno dikamene wa one namolo totono yametekome akene toa taatekamotoa tikilepa kini witane sipi sipi kai kamateme taneya. ¹⁹ Akolaliyo eni totono yametekome tamene wa okana toa-kama Moseseyo i i wa

toaweawea ootokoa kakome eya taneya. Pitimekawea
tine moa wia eniya kamate okolo kagonoke
mekoa ue-pala eletekaneya. Nititikoapa kikome
kiane sipi sipi kai pine-pala yomo isope yenene
deyata moa okolo kagonoke tadaneya. Nitoapa
eni totono wia mekane bokukeka eida kakene
ali atoakeka tadekatapeneya. ²⁰ Nitikome
okome *i kamate kiwike tadekakilepa Akolaliyo
lutukoa yametekana totono tele takakene tuku wa
Moseseyo akeneya.* ²¹ Einakale toa Moseseyopa
meme kai eya tabeme wikakane yapuke kamate
tadekoa ni eni yapu keneke Akolalinele takadete
latia pikaneya peyakeka tadekoa taneya. ²² Opika
Iserele yename eni namolo totono litiketepa
enika eniya pa natetekoa katekoa eteya peya abe
kawamene tetepo taneya pimotoa tekete kamate
moa tadekaki. Einakale toa Akolaliyo ali atoame
poanele tokoike po letu mekakana kea wamotoa
tikilepa kamateme-kama tiki.

²³ Enika eniyapa Akolalineya a tibuke pia kawa
tokoya adeka pia latitikoapa abe kawamene
tetepo taneya pimotoa tokome Moseseyo kamate
moa tadekamele taneya. Nitamele taneyake a
tibuke pikoya-kiti abe kawameneya pimotoa
tokome eina papete kamate tadekane toa moa
patukamedekale Keraisuyo eya taneya. ²⁴ Toto
auapekome kowitikademepa Iserele yename
wikakane losu yapu pome kapaneya mena.
Eteneya adeka pia pa tekei wikakane yapu
poamokome a tibuke etene Akolali mekota
pinele pome kapaneya. ²⁵ Nitou wa oomotokome
pikilepa ako odene mekome lodo yotokako
tobou agome toko toa taneya mena. Einagome

malikeka sipi sipi kai kamate okolo kagonoke mekamotokome Akolali meko lono wa ibini akene yapu luku aua pokala toko. Keraisyuo pade nitameneya pinali one kamate Akolali mekata lugutukoa aua poameneya. ²⁶ Ako odene mekome lodo yotokako agome tokala toko toa tamele too tokapa nipa itono latia plane-pete titimoapa lugutukoa tete moa tukala tamele too toka. Nitamele too tokake eya taneya. Itono takoa poateko tigotoma noko wa ali atoame tokoi poanele moa kogatapedeme taatekoa nekeneya. Nipa pinali one tigrini Akolalike mea lodo you toa tuademe nekeneya. Enakale toademe wapa nikileka toamoo. ²⁷ Akolaliyo wene toopiane toa ali atoa toto odepeta tukala too. Tuutukaneyake Akolaliyo takoa enekala too. ²⁸ Keraisu einagoka odepeta tukilepa taneya. Nipa ali atoa peya matiyame tokoi poanele kogademe tukilepa pinali one tigrini Akolalike mea lodo you toa tuaneyaya. Wa lokoa nikilepa poaneleke tuademe noamoo. One wakapea nomotoa wedianeya nepia mekoi-kiti toa moademe ni noo.

10

Papete Akolalike Lodo Yoma Neketeke

One Wene Kekatapeamele Toamenemo

¹ Moseseyo eina namolo totono yametekilepa Akolaliyo padele padele epetanele naniko taatekoa toatekale adeka pia yametaneyaya. Eni toatekale keleyo yameameneya. Ue mine takane yomini keneya yametaneyaya. Nitane totono plane toa Yu yename malikeka Akolalike lodo yoa

kowitima neketeke pine yene kini wene oyake moa kiyo akatapeamele toameneya. ² Lodo yoa enile tokoilemedo edikoa kowitikoi-kitane wene moa kiyo akatapeoo tokapa nipa lodo wa yoamoi toka. Nipa kini poanele moa kogatapeadeko wa Akolalike lodo wa yoamoi tokake ³ ae, poanele pa toma yakete ni toko wa malikeka lodo yotuku pekete tikili uku. ⁴ Ali kai pitimekawe kamatemeka meme kai kamatemeka kini tokoi poanele oyake moa kogatapeamele toamokolo ni uku.

⁵ Nikepa Keraisu itonoke noademe mekome Akolali-pala eya wa akeneya.

Atai, kei ali-kitame neke wene kekadetepa sipi sipi kai eya wia ipe nee eya moa mea tiki-lika neme kote tokolo wake eya toko. Kei yeneke tuano pa wa no kawateku tigrini latia nodokakapiko. ⁶ Kei yename sipi sipi kai eya lodo yoa kini poaneleke padeya padeya mea tikili enoake neme ke wa wedia moamoko. ⁷ Eni wene tekene nepala eya wane okouna. Akolali neke leneke no i kakene uku. Neke wene pikole toadene nekene ni uku. Nipa neke bokuke nooke papete wia mekapiane toane taatekoane tuku wa Keraisuyo etene-pala akeneya.

⁸ Nipa enimo titikome ikilepa eya wa akeneya. *Kei yename sipi sipi kai eya wia lodo yoa eya kuya mea tikile neme kote moa wako. Padeya lodo yoa ni kini poaneleke padeya mea tikilika neme ke wa wedia moamoko wa akeneya. Nipa Moseseyo eina namolo totono yametekilepa enile tamene wa yametaneyake akeneya. ⁹ Enimo ootokoa eya*

waka akeneya. *Akolali neke leneke i kakene uku. Neke wene pikole toadene nekene ni uku wa akeneya.* Nipa Akolaliyopa sipi sipi kai eya witikoile kote tokale wakome eni luku Keraisu pinali one tigrini lodo you toa tumotoa toka wa Keraisuyo okome akeneya. ¹⁰ Akolaline wene pikale eni litia tokomempa ali atoa toto Akolaline takoa motokome tone tokoo poanele moa kogatapeneya. Nipa pinali one tigrini Akolalike mea lodo you toa tukome taneya. Edikoapa wa pade tuamoo.

¹¹ Akolalike padeya mea lodo yotiki ali peyame kini losule eni teketepa ta patako abuna odenelekama toa sipi sipi kai eya wia lodo yokala tiki. Ali atoame tokoi poanele edikoa moa kogamele toamokoyake tiki. ¹² Keraisuyo pade nitameneya. Ali atoame tokoi poaneleke odepeta one tigrini lodo you toa tukome moa kogatapeneya. Ali atoa peyake eni tukomempa wa pade tuamoo. Nitoa tuumotokome Akolali mekata nimini yono lono pome mepaneya. ¹³ Opika eida pa meko. Nipa Akolaliyo ne-pala poi teiane yene neeke lukoa memotou wa onepala oa pikana toa taatekoa to-motoa nepia meko. ¹⁴ Keraisu pinali one tigrini lodo you toa odepeta eni tukomempa Akolaline takoa motane yene wene kiyoy akaneya meatekoi toa meemoa pomotoa toa peya takaneya.

¹⁵ Enilekempa pine ina ina wa Epetane Yominiyo toto wene takakilepa Akolaline bokuke wia mekane toa eya wa titikome akeneya.

¹⁶ *Ali Muno agome ukunu, yakamene. I meteku oi noka-petepa Iserele yatene nooke lukoa mekete toatikile i i wane lutuane yameou. Nipa anu eni weneya totonopa kini tepene*

lukoane kiwi wene takoane tou wa Epetane Yominiyo Ali Muno agome okamo wene takakome oko.

¹⁷ Nimo ootokoa Ali Muno agome eya wa okomoka oko.

Anu totono tetekoa ele kule poanele toa tokoike po letu mekakounapa keane wakene wene kayapetapeou wa oka wa Epetane Yominiyo oko.

¹⁸ Ali atoa kini poanele edikoa moa kogatapeneya meketepa nipa kini poanele tokoike padeya-kiti wa lokoa mea lodo yoatiki toa mena.

Akolalike Tegetekoa Meatekomo

¹⁹ Nikepa anu oya-lawe kipala eya wane ukuno, yakamene. Akolali meko lono wa ibini akene yapu lukuke pou toa one mekota Yesuno kamate yoto ludu toto atiki toa pitia pamele tokolo ²⁰ mea kama pato wa weneya ka ludu poadete poko. Nipa Akolali meko lono wa ibini akene yapu luku olege taneya tuane mamina Yesu einagome patettoa Akolali mekata pekene toa toto pitia poko. Pate-toa pekene mamina wane ukupa one lagotane tiginike uku. ²¹ Nika Yesu ako odene mekome Akolalike lodo yotokakago tou toa Akolaline yapulu yene toto talo takoa kakono, ²² Akolali kow-itadete eya tatoane uku. Odene wene-kama pia ni oneke wedoa wene tugoa mea ni tone tepene poane wene takoa pomotoa ue tadatapeneya meou toa mea ni tone tiginika ue epetaneyame abe kootapeneya mea Akolalike tegetekoa mepa-toane uku. ²³ Akolaliyo tou wa oa planele i i wa taatekoa tomotoa wedianeya nepia meketepa etepea poamato wane uku. Kiwi auapekene dikou

wa oa piko agomepa nitou wa oka toa-kama taatekoa tootapeono, poapeneya meato. ²⁴ Ete oto wa wene mekanali yoa ele kule epetanele toa tatoe wa tone tone oa kamotokateko wene kibutukoa meatoane uku. ²⁵ Akolaline losu yatene obokala toatiki toa pade-kitame toake wakino, totome pade nitamato wane uku. Wene weye akanali yatoe wa losu yapu oboai tamene. Ali Muno ago wakapea noateko oi tigotoma nokono, nitato wane kiwi kowitoane uku-ye.

²⁶ Keraisu totoke tuanemopa eina niminimo yakoa mootokoake tone namolo poanele tokoonakale pa toomoa pato wado wene pia tokolopa nipa tone tokoo poanele wa kogademepa te tuoo tokolo-pe. ²⁷ Nipa abe meaneya tukolo Akolaliyo kipa one-pala poi teiane yeneno, kibu mou wa toe mine moa pitikoa atukoo wa totome piti motaneya meoo. ²⁸ Panagome-kiti Mosesene totono mukiti yamea wakale enekete ali takuta tebolo-wame i i wa one eni tanemo toawe a okolipa nipa koiso yopiane agome einago ela moamokome wia tukamotoa wakeneya. ²⁹ Panagome-kiti Akolaline manado paya tetepo takoa wakomepa nipa Mosesene totono wakene agome tete motane toa moa patukoa dika dika toamene tete moo. Weneya totono plane toa ali atoake Keraisuno kamate penaneyake paya tetepo takakale tokome Akolaliyo kibu moapa dika dika toamene tete meoo. Nipa Keraisuno kamateme einagono wene moa kiyo akaneyake paya tetepo takoa wawa ni pewe-kama witiko Epetane Yomini tegene matoa tea tokale tokome dika dika toamene tete meoo. ³⁰ Eya wa akene

agopa Akolali tadeko wa totome wene toko. *Panagome nepala poanele tokalepa noanume nami wiane kibu motokouno, neme kibu moameamene wa akeneya.* One bokuke eya wa akenemoka wia mekaneya piko. *Ali Muno agomepa one yatene ali atoa takoa enoa akakala too wa wia mekaneya piko.* ³¹ Ae, tuameneya meemoa poko ago Akolaliyo ali atoa dekoa moa kibu motikilepa piti tanele toa toono, enile takaya wa piti motaneya meamene.

Poapeneya Kamene

³² Kiwi pa takaloganemo Akolalinemo papete yakoa mootokoa mekete ele kuleme ke enekakale meake pa poapeneya mekoina wene kibutukoa meamene. ³³ Nipa padepete-kiti pade-kitame kipa ali atoane lene yoto moa kakakete tegene matoa tete mea tokoi. Ni padepete-kiti dikane tete motokoi-kiti wene weye akato wa eni yene-pala kibutua kakoi. ³⁴ Ni po yapu moa pitikane-kitipa ela moa auapekala tokoi. Ni pade-kitame kinikiya odomoa pokolika a tibuke kinikiya odoa moa poamatikiya etene epetaneya pa pia kakale enoono, tokamota wa wene epetaneya mekoi. ³⁵ Keraisunolepa widikoa atiki toa takama yakoinano, onekele takoa wawameamene. Ataine take nami wia epetaneya-kama meoo tokolo ni uku. ³⁶ Ele kuleme ke enekakale meketeka one wene pikale-kama toa togamene. Nitikolipa Akolaliyo one yene auapekene dikou wa oa pikana toa taatekoa tokome pewe-kama wia kawoo. ³⁷ Nikepa Akolaline bokuke

Akolaliyo akene toa eya wa wia mekaneya pikono, yakamene.

Eya toateko tigotoma noko. Eina noo wa papete oa plane ago noademe toko. Nokomepa pepe meameneya wete noademe toko. ³⁸ Wene kiyo akeneya meko agopa nipa nooke wene tunganeya meemoa poo. Nitateko agomeke piti motokome pegene kakoa no tewitikoa wakalepa makutukoane moamou wa wia mekaneya piko.

³⁹ Anu oya-mikiti totopa pegene kakoa Akolali tewitikoa wawa atuateko yene mena. Akolalike wene tugoa meato wa toa motaneya meko.

11

Namolo Ibini Akene Ali Atoa

Akolalike Wene Tugoa Meanemo

¹ Akolalike wene tugoa mekilepa nipa Akolaliyo papete oa pikana toa taatekoa tokale enou wa totome wedianeya nepia mea toko. Nipa one yameatekoya-kiti opi leneme enamukuyake nani enou wa wene tugoa meko. ² Namolo namolo papete tone kaula-mikiti oneke edikoa wene tugoa mekoikepa Akolaliyo kei pia kakeneya.

³ Oneke edikoa wene tugoa meketepa eya wa wene toko. Itono tibuta ludu pia kawa tokoya peyapa Akolaline agaleme-kama witakakala taneya. Nipa enika eniya peya tone leneme enekoya-kiti eni latikilepa tone leneme enamokoya moa latia pianeya wa wene toko.

Ebele Inoketa Noa Toa Akolalike

Wene Tugoa Meanemo

⁴ Ebele Akolalike wene tugoa mekome tokome oneke padeya mea lodo yotikilepa wamene ago Keine moa patukoa lodo yoa epetekaneya. Oneke wene tugakome eni tokale enekome Akolaliyo one kei pikilepa poanele toamene ago tetepo takoa taneya. Ebele einagopa namolo papete wia tukaneyake tone Akolalike wene tugoa mekete toatekoole eni yamepianeya.

⁵ Eya ago Inoke Akolalike wene tugoa mekome tokake i ago tumotoane wamuku wa Akolaliyo a tibuke moa pekeneya. Einago edoa pokato patu wa ete yename tuku toa kawa teko tokale wak-eneya. Akolaliyo moa pekeneya tokome enam-uameneya. Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. Inoke einagopa a tibuke wete poameneyake Akolali wedikaneya.

⁶ Akolalike wene tugoa meamoko agomepa Akolali wedikakile tamele toamoko. Akolalike tegetekoane mepou wa wene piko agomepa eya wa wene toko. Akolali wa iki agopa nimini meko. Ni agomepa one tuku toa meki-kiti pewe wia kako wa wene toko.

⁷ Eya ago Noa Akolalike wene tugoa mekome eya taneya. Akolaliyo papete pubu oopiane toa wete taatekameneyake one yapulu yene toa moademe ue dipi wane latipianeya. Edikakilepa ete ali atoa kini poanele toa mekoile Noayo pit-igamu taneya. Nitaneyake einagopa nooke wene tugoa mekono, anu mati moane latikou wa Akolaliyo poanele toamene ago tetepo takoa yopi-aneya.

Eberame Akolalike Wene Tugoa Meanemo

⁸ Eberame einago Akolalike wene tugoa mekome eya taneya. Akolaliyo ta pade nee yameouno, wini ta toa poano pa wa kayo okalepa nitouno ta wa pegetoa poamene take toa pekeneya. ⁹ Nitoapa Akolalike wene tugoa mekome eyaka taneya. One eni yametane takepa mone take mepou toa monekago tetepo taneya pome mepaneya. Nipa meme kai eya tabeme tekei yapu wia yawa pitikilepa mana Aisake kaua mati Yekobeta-pala opia yawa pitaneya. Akolaliyo eina ta Eberame yametekilepa einakagota kikilikoa kini wa yamepianeyake edikoa odeneka yawa pitaneya. ¹⁰ Eberame nitima yakilepa Akolaliyo wene kikutukoa mea latiane take wipitikene pone mepou wa taneya. A tibuke pia-kala kawateko taake uku.

¹¹ Ni Akolalike wene tugoa mekome Eberameyo mana Aisake opianeya. One ada toa mea natono Sera tiobo atue deya mea tekete mati opiamele toameneyake kitame mati opimotou wa Akolaliyo oa pikana toa etene taatekoa too wa wene tugoa mekome mati opianeya. ¹² Einago ada toa tuateka ago oneke-kama Isererele ali atoa ege egeta wa-kala kadukoa tama nekeneya. Nitaneyake a tibuke kako tagoi ni kusa ue matanu piko ue kibi pia toko toa tama nekene matiyame wa oi moamele toameneya.

¹³ Eina namolo ali atoapa Akolaliyo kiwi auapekene dikou wa oa pikana toa nimini taatekoa too wa oneke wene tugoa mea tuma-kala nekeneya. Nipa keleyo taatekoa tokale enameketeke padeka mati kakete nami enou toa keneya ke wa enoa moa tukala taneya. Nipa kipa

itonoke pa tekei meateko yene wa monekali atoa tetepo taneya mea tukala taneya. ¹⁴ Opi enika enimo iki yenamepa itonopa kini pine ta mena wa ekete iki. Nipa kini pine ta pa tuku tokoa kako wa ekete iki. ¹⁵ Nitane yene kini wenepa kini mea togane take pimotoa note kepene pa meoi tokapa nipa eni take wakapea pamele tokale poi toka. ¹⁶ Nitoi tokake kini eina take wene piitikameneya mekete a tibuke latiane ta epetaneyake wene piitikaneya meaneya. Nitaneyake Akolaliyopa eni yename onepa kini Akolali wa kei pia okoli yatekaya wa ya motokoya mena. Kini mea kama poatekoi taapa oneme latia pikaneya tokome ya motokoya mena.

¹⁷⁻¹⁸ Eberame Akolalike wene tugoa mekome eyaka taneya. Akolaliyopa mana Aisake moa oneke lodo yamene wa Eberame-pala ikilepa papete *Aisake einagoke neke ti ali atoa ege egeta kadukoa tama poi* wa oa pianeyake akeneya. Oneke wene tugoa mekome tokale tetoa enademe ni okale Eberameyo nitouno ta wa mana Aisake moa lodo yoademe taneya. One peku mati odene agoke taneya. ¹⁹ Nipa Akolaliyo tuane alika oyake moa kamotokamele toko wa wene kibutukoa mea yoademe taneya. Nitademe tokale enekome Akolaliyo oyakeno wa wa ketekakome tuane ago moa kamotokou toa mana Aisake Eberame ete wa metekome metaneya.

Aisake Yekobeta Yosepe Toa

Akolalike Wene Tugoa Meanemo

²⁰ Aisake einago Akolalike wene tugoa mekome eya taneya. Manata Yekobe Isota kini mea

epetekatikile i i wa kinita wedoa meatekoi agale oa pianeya. ²¹ Ni Akolalike wene tugoa mekome eyaka taneya. One tuateka tigotokapete Yosepene manata takuta wedoa memotoa tokome agale oa epetekaneya. Nitoapa iti ticine kakome Akolalike nate wene pia kowitaneya. ²² Ni einago Yosepe one tuateka tigotokale mekomepa Iserele yene Idipi ta toa poatekoimo i i wa oa pianeya. Nipetepa one tonopala aua pamene wa oa pikilepa Akolalike wene tugoa mekome akeneya.

Mosese Akolalike Wene Tugoa Meanemo

²³ Mosesene etene nineta Akolalike wene tugoa mekete eya taneya. Idipi ako odene meane tobou agomepa Iserele yene kini pene opiane ali mati peya wia tukamotoa akeneyake eina adoname one akenemo piti moameneya meaneya. Nipa mati opia pikete enekoli koniyo mati tadeko wa eneketepa tokene teboloke potipianeya.

²⁴ Mosese Akolalike wene tugoa mekome eya taneya. Wetiniya kakomepa Idipi ako odene meane ago Perouno kono kamo atoane mana wa ibini amene kote tokale wakeneya. ²⁵ Nipa Idipi yene kini kolotini natekaneleke wene piitikaneya mea etepea poanele toma pokoile pa tekeika litia toamademe wakeneya. Nitoapa Akolaline yate-name tete motiki toane onemeka mou wa kipala kikutua tete motaneya. ²⁶ Ete-kitame one tegene matoa poanemo okolika naniko taatekoa noatekago Keraisuke toa eni tete motaneya. Nipa Akolaliyo one kamo takou toa pewe wimotoa nepia

mekome Idipi yenane kamoya paya tetepo takoa wakeneya.

²⁷ Nitoapa Akolalike wene tugoa mekome eyaka taneya. Idipi ako tobou ago Perouyo tete metekaya piti moamokome Idipi ta toa pekeneya. Nipa leneme enamateka ago Akolali one-pala opia pokale enane tetepo takoa pekeneya. ²⁸ Ni Akolalike wene tugoa mekomepa edelo ago patukane wa ibini akene toge yopikome Iserele yene-pala eya wa pubu akeneya. Akolaliyo Idipi take moa wetekateko edelo ago kini kini meki yapu patukatapea pomotono, sipi sipi kai kamate kagoke tadekamene. Kini namolo takoa opiane ali mati yatene wia tukakayano, nitamene wa pubu akeneya.

²⁹ Ni one Iserele yene Akolalike wene tugoa mekete Kiane Kusa Ue ketakilepa itono matanu ludu pou toa ketoa pekeneya. Nitikoli Idipi poyo yene kiwika ketoa poo wa muke litimoa pokoli ueme atukatapeneya.

Ete Yene Akolalike Wene Tugoa Mekete Tanemo

³⁰ Ni Iserele yene Akolalike wene tugoa mekete eya taneya. Kue pawe kago unukatapeane Yeriko ta pitikaline taapa ta pataka tatono (7) kakoapeta kawa pitikoa yawa unukakala taneya. Nitaneyake eina pawe kago bu wa kilikatapeneya.

³¹ Nipetepa pamoko atoa Reabe Akolalike wene tugoa mekomepa ete Yeriko yene Akolaline agale tagoa toamene yene-pala dekoa tuaneya mena. Papete Iserele ali takuta poi katepa teia Yeriko take nokoli enekome one yapu noe wa

makutukoa moa potipikanake Iserere yename one wateaneyaya.

³² Ina ukuna toane pa okoane plane-pe. Eya ali-kiti Gidione ni Barake ni Samesone ni Yepesa ni Depidi ni Samuele ni Akolaline agale papete toaweaa akane ali-kiti enika eni ali peyaa mati Akolalike wene tugoaa mekete tokala tanemo oateku pake piamoko. ³³ Nipa Akolalike wene tugoaa meketepa eya toma-kala nekeneyaa. Pitikali-pala poi toa moa kawikooa ni kini yene talo toa epetekooa ni Akolaliyo papete kiwi auapekene dikou wa oa pikana toa taatekooa tokale enoa ni laione kai moa kawikooa atiki toa mea ³⁴ ni tube toe mineke moa pitikaneyaa kakete toe tugoaa moa ni tueme kagoiyake petooa pote ni taba taneyaa meake popeyo nokale telekole toa ni pitikalime poi toma nokolika poi lene kianeyaa kakete ete pedekooa liti-tapea taneyaa. ³⁵ Ni pade atoa-kiti Akolalike wedooa wene tugoaa mekoli kini mati tukala taneyake moa kamotokaneyaa.

Ni Akolaline totono litia toamene yename pade-kiti po yapu moa pitikakete ekete Akolalinele takooa wakolipa kini yapu wetekoo-koli ekete tuake kamomotekete a tibuke mea kama poono, nitamoo wa tete mokooa kawaa tukala taneyaa. ³⁶ Ete yenamepa pade-kiti tegene matoa ni po wapime wia ni pade-kiti po yapu pitikooa wa kapa po kakooa ³⁷ ni pade-kiti kue pitikooa wia kaa ni pade-kiti soome teitakutukooa ni pade-kiti tueme kawaa tukooa taneyaa. Ni pade-kitipa pa ponopene ali atoa sipi sipi kai meme kai eya tabeme laticane mamina kakeneeyaa yawa pitaneyaa. Nipa ele kuleme ke enekakale mea tete moa yawa pi-

taneya. ³⁸ Enika eni yene ali piamene ta luduka tonononokakene ta luduka kota kene pikokaka koa kene pikokaka yawa pitaneya. Eni yename kiyoko akenele toma yakete tekete ete ali atoa-pala opia meamele toameneya.

³⁹ Dikane yene peya Akolalike wene tugoa mekete taneleke kei pianemo one bokuke wia mekaneyake kiwi yatene auapekene dikou wa papete oa pikana toa taatekoa tokale enam-eneya pa mea tuma-kala nekeneya. ⁴⁰ Ni edoa-mo. Akolaliyo eni yene auapeateka wene toopia mekomepa ipete meko-kiti toto peya odene kiki-likoa auapekene auapeou wa wene toopianeya. Nipa toto peya mea epetekateko kotu kakoa memotoa tokome one namolo wene toopikanakale moa patukoa padele akole toateka wene toopianeya.

12

Toneketai Akolaliyo Toto Mane Oa Motoko

¹ Ali atoa peya mati Akolalike edikoa wene tugoa mema-kala nekeneya. Nitoapa opi toto ipete meko-kitipa edoa meki patu wa wedo pia unukatapeou toa kakete enekete tiki. Nitikete tikino, eni yene meane toa meato wa teyapea moa patukanali you toa eya tato. Ele kuleme ka ketekakoya peya tewitikoa wato. Nipa tone poanele tokoleme toto lakabele takakoya-kiti wawa tone poatekota pitimoa pato. ² Nitato wa Yesu enekoa patoane uku. Yesu einago Akolalike wene tugoa mea tagatapeneyano, one pitia patoane uku. Yesu einagome wipitikenepa kolotine meou wa wene toopianeya tokome eya taneya.

Yomo lekaneyake wia dekaneya kakomepa ete yename tedu mea ya motokoa tomotoake k_o wameneya tuaneya. Nitoa tuumotokomepa Akolali meko walai waneke nimini yono lono pome mepaneya.

³ Ae, poanele tane ali-kitame one kote motekete ele kule toa tete memotoake k_o wameneya poti mekome tanele wene taneya meamene. Kipa tepe we taneleke pitime tuku wa Akolalinele takoake wakaya tokolo ni uku. ⁴ Akolalike wene tugoa mekete ele kule poanele ete pedekama nokoli kiwi padeka wete wia tukameneyano, onekele edoa takoa wawadete-pe. ⁵ Akolaliyo kipa one mana kono-mikiti latikoa mama motokome oa pianemo one bokuke wia mekaneyake wene kayapetapea meki-pe. Eya wa akeneya.

Anu mana nepala ukumo yakamene. No Ali Muno agome ne kibu motekene mane oane motokoumo pamo tetepo takameamene. Ni ne kikoane akakolupa no i agonole edeya weike takaku patu wa wene keda taneya meameamene. ⁶ *Anu kolotini yene kikoane akoane ni anu mana kono-mikiti latikoane yopiku-kiti kibu moane tuku wa Akolaliyo akeneya.*

⁷ Nitaneyano, ke enekakale mekoi-pete-kama inapa Akolaliyo nopa one mana tetepo takoa mane oa moa tadeko wa k_o wameneya meamene. Etename-kiti one matiyame poanele tokolopa kibu moa mane oa moa toamoko patu. ⁸ One mana-mikiti talo toapa peya kibu moa mane oa mokala too-li. Akolaliyo kiwido mane oa moamokomepa nipa one mana-mikiti tetepo

takamokome pakele mati-kiti tetepo takakome too. ⁹ Itonokepa toneketai-laweme toto peya kibu moa mane oa mokala tokoi. Nitikoli kote tokolo yakoaane moamuku wa wamekete kiwi kei pia kakoo. Nitikoono, toneketai a tibuke mekome toto mea kama pomotoa mane oa motokolopa yakoa moamoko patu. Etene yakoa moo-li. ¹⁰ Toneketai-laweme kibu moa mane oa motikilepa pa tekei tokoi. Nipa toto auapeatekoi wene kibutukoa mea tokoi. Akolaliyo toto mama motokome kibu moa mane oa motikilepa one wene kiyo akeneya meko toa memotoa tokome toko. ¹¹ Edikoa kibu motokoloka inapa tone wene keda takanele witako wa wedia meamoko. Wa naniko kibu moa mane oa moa togakale yakoa motokoi yenepa witi ku tumia witakome ku wedoa tuou toa itonoke tepe kolotini kilikoa pimotoa wene kiyo akaneya meoi.

Mane Mane Oa Pubu Oa Tanemo

¹² Nitaneya meoino, yono kawa weye wameneya meou toa Akolalinele wedoa takama poamiki yenepa kini yono kawa weye akaneya mea onekele wedoa takama pamene. ¹³ Kawa okeaneya yawou toa Akolalinele wedoa takama yawamiki yene paka pokaya tokolo kini poatiki ka kiyo akoa nodokakapiamene. Kini kawa epetekou toa tekete Akolalinele takatikile i i wa yameamene.

¹⁴ Yete pade ali atoa-pala odene wene pia enekala tamene. Ni wene kiyo akeneya mea epetanele toadete wili toma pamene. Edikoa meamoko agomepa Akolali enekile toamoko.

¹⁵ Kiwi padeka-kitamepa Akolaliyo ali atoa

pewe wia talo tokota petekatapekayano, wedoa yamene. Ni kiwi ete oto wa wene poaneya memotoa tokoyapa kiwi pakeke witakome peya matike weamutukayano, wedoa meamene. ¹⁶ Ni pamoko mea enile poanele takayano, wedoa yamene. Ni itono peku-kama nakene ago Isoyo tane toa toameamene. Iso einago namolo ago tokome etenaneya pine wia moatekoyake kobu tokale meane-pete etene luku kakome moatekaya-kiti paya tetepo takoa eya taneya. Wamene ago Yekobene nee moa noademepa one eni moatekaya-kiti topo toopia wakeneya. ¹⁷ Wa naniko Akolaliyo one pine wia pewe wimotono, kowitikamene wa Isoyo etene Aisake kowitaneya. Komo oa kowitoo kawake one eina namolo tokanakale oyake moa koikamele toameneya. Enipa nimini uku-pe.

¹⁸ Opi kimepa Akolali kakakoa kowitikilepa tone kaua-mikiti kini Kati Sainai kakoya liti kakete tane toa tikiya mena. Einapete Kati Sainaike toe itipono okoa kakene matiyameke yomiyomume agopa takoa pupulege mati popokoa tokale tepene piti wia lukaneya yakoa kakeneya. ¹⁹ Nitoa yatekoli bera pia agale ludu oa tokale yatekete ekete agale oyake yatekoono, wa-ye wa tone kaua-mikitame kowitoo kakeneya. ²⁰ Nipa agale ludu nokome okome *kiwika kini pitimekawae kaika i tono kakoya liti nokolipa kue pitikoa tukamotoane ukuno, noameo* wa Akolaliyo okale pitime tuaneya kakete kowitaneya. ²¹ Moseseyoka *piti tanele enekene kolu kolu motuku* wa piti mea taganeya kakeneya.

²² Anu oya-lawe kime Akolali kowitikilepa Kati

Sainai kakoya liti kakene tetepo takoa tikiya mena. Opa Kati Saione note kakene tetepo takoa meki. Nipa Akolaline edelo ali ege egeta wa-kala kadukoa koukoa wedia mekika nekene tetepo taneya meki. Kati Saione wane ukupa tuameneya meemoa poko Akolaliyo a tibuke latiane Yerusaleme take uku. ²³ Nipa one namolo mana kono-mikiti kini ibinipa one a tibuke piko bokuke wia mekane-kiti koukoa mekika pote mepane tetepo taneya meki. Ni ali atoa takoa eneko ago Akolali mekota ni wene moa kiyu akane yene a tibuke mea epetekatekoi kotu kakoa mea epetekaneya mekika pote mepane tetepo taneya meki. ²⁴ Ni Akolaliyo tone weneya totono yamemotoa tokome tuane ago Yesu one mekota meane tetepo taneya meki. Nipa one kamate kiwike tadekaneya meki. Yesu einagono kamate ponokomepa eya ago Ebelene kamate ponokome tane toa moa patukoa etenane wene kekakaneya.

²⁵ Kiwi mane oa motoko ago Akolaliyo okamo yakoa moamokayano, wedoa yakamene. Papete itonoke Kati Sainaike agale ludu nokome okale kini kaua-mikitame yakoa moamokoli Akolaliyo yono lukoa meamokome kibu motaneyano, opi a tibuke mekome i i wa toto pubu okale yakoa moameketepa nipa edoa petoa pato-pe. ²⁶ Papete Akolaliyo agale ikilepa itono muku takoa ak-eneyake opi eya wa pubu oko. *Wa padepete itono moane muku takakenepa tibuka odeneka moane muku takouno, nepio* wa oko. ²⁷ Padepete wa ikilepa one moa muku takatekoya eya kuya oneme latia pianeya-kiti takoa pomotou wa okome oko. Muku takamatekoya-kiti pa pia kamotoa tokome

nitoo.

²⁸ Muku takamatekoya-kiti wa ikilepa Akolaliyo toto oneke lukoa memotoa talo toa-kala kawateko ta eni yameademe okome okono, ke wa one kowitoa meateko toa oneke nate wene pia piti-pala moa kowitatoane uku. ²⁹ Tone Akolaliyo poanele tiki ali atoa kibu motikilepa toeme nootapeou toa kibu moa atukoo tokolo ni uku.

13

Akolaline Wene Epetekakete Toatekomo

¹ Anu oya-lawe kini kini ame wa wene mekanali yotekete tiki toa wedoa toomoa pamene-ye.

² Monekali atoado kiwi mekoika nokolipa nee noatino noe wa makutukoa moamene. Namolo namolo pade ali-kitamepa Akolaliyo moa wetekane edelo ali-kiti makutukoa motikilepa i agopa edelo ago tadeko wa wene toameketeke tokala taneya. ³ Ni po yapu pitiki yene wene kayapeameamene. Kiwika po yapu odeneka pitane tetepo takoa mekete eni yene ugu pote kini wene weye akapokala tamene. Ni tete mokoa kaki-kitika wene kayapeameamene. Kimeka tete mokoa meane tetepo takoa mekete ela moa auapekala tamene.

⁴ Ali atoata adona mekilepa Akolaline leneke kiyoo ootokoa-kama meamene. Nipa mone pade ali atoa koua piameamene. Koua piamatiki ali atoa koua pikolipa Akolaliyo kibu moonoo, toameamene.

⁵ Ni kukeke-kama wene piitikaneya meameamene. Kinikiyapa oyake piko wa tepe keaneyaa meamene wane uku. Akolaliyo *kiwi*

tewitikoane wakilepa toamou wa akeneyake ni uku. ⁶ Akolaliyo nimo akeneyano, totome eya wa amele toko.

Akolali einagopa no auapeko agono, ete-kitame nopala poanele tokoilekeka piti moameneya meou wa toto atiki toa mekete amele toko.

⁷ Eya ali-kiti kiwi papete talo toa mekete Akolalinemo olaukane ali-kiti wene taneya meamene. Kini Akolalinele takama pote tuanemoka wene taneya meamene. Nitoapa kini Keraisuke-kama wene tugoa mekete tanele kotukoa mea epetekamene. ⁸ Yesu Keraisu epene wene-kama piko agopa one eni wene wia wakilepa toamoo. Namolo namolo opi opi naniko naniko epene wene-kama pianeya meko. ⁹ Pade-kitame emo kumo monekemo titia okoli kime yakoa etepea pokayano, yakameamene. Toto pewe witikome wene weye akakago Akolaline tele patu kautakoa kama pato. Pade-kitame nitameneya padeya nee kekaneya latikoa wawa ni padeya takoa noa tikilepa pata pale tikino, enile toamato.

¹⁰ Keraisu pinali one tigrini lodo you toa yomo lekaneyake tukilepa toto toa moademe taneya. Meme kai tabeme wikakane yapu keneke kakene tetepo taneya kakete Akolalike lodo yotokaki alikitame sipi sipi kai wia lodo yoteketeka toto-pala oyake lipua meamele toamoko. ¹¹ Ako odene mekome lodo yotokako ago Akolali meko lono wa ibini akene yapu luku pikilepa ali atoa peyame tiki poaneleke sipi sipi kai eya wia kamate okolo kagonoke mekoa aua poko. Nitoapa eni sipi sipi kai tigrini moa ta ketepono patukoa pome akolono

yopoko. ¹² Enile tou toa Keraisu tukilepa ali atoa pitikoika eko pimotoa ta ketepono patukoa pome akolono tupaneya. Nipa ali atoame tokoi poanele kogatapedemepa one kamate ponomotoa tuaneya. ¹³ Nitaneyano, ta ketepono patukoa akolono one ya takoa wia dekaneta pote kapou toa one-pala dekoa ya tokale meato. ¹⁴ Itonokepa tone meemoa poateko ta piamokoyake weneya take pia kawateko take meemoa poadete toko wa nepia meko. ¹⁵ Nipa Akolaline wene kekadetepa oneke padeya mea lodo you toa tekete Yesu patu kautakoa kakete Akolali kei pia-kala katoane uku. One ibini wedekoa nitikala tato. ¹⁶ Nitoa epenelkama toa kinikiya-pala tatia mekala tamene. Nitikolipa Akolaliyo enipa oneke padeya mea lodo yotane tetepo takoa wedia meoo.

¹⁷ Kiwi talo toa meki-kitame tamene wa okoi toa litia tikilepa kiwike poti lukoa mea tamene. Kipala padele takaya tokale talo tikilepa eya wa wene taneya mea tiki. Akolaliyo ali atoa takoa enekomepa eni yene kime talo toa epetekakoi-pe wa pitia yakoo wa wene taneya mea tiki. Kini kolotini toaneyaya mea talo tomotono, tamene wa okoi toa litia tamene. Kini wene keda takaneyaya meketepa kiwi edoa talo toa auapemotoa-pe.

¹⁸ Totome ele kule tikilepa ete-kitame padeya namike akoa oatikileka toamoko. Tone tepeme tamene wa oa epetekako toa-kama toko. ¹⁹ Kiwi mekita wida wete wakapeane nomotoa tekete Akolali wedoa kowitikakala tamene.

²⁰ Ali atoa tone tepe kolotini kilikoa pikako ago Akolaliyo tone Ali Muno Yesu tuaneyaya pikale moa kamotokaneyaya. Nipa ali atoa toa moateka

oi pedoa plane totono pa pia kako totono tele takakome one kamate ponomotoa tuaneyake moa kamotokaneya. Nitaneyano, kipa one sipi sipi kai wa ako odene mekome toto talo toa-kala meko. ²¹ Nitikono, Akolali-pala eya wane kini kowitikoane uku. Eni yename neke wene pikolekama tomotono, ele kule toa epetekatiki peku lawetetapeamene. Nipa neke kolotini nakeneya memotoapa Yesu Keraisu patu kautakoa kakete epetanele-kama tomotono ta wane Akolali kowitoane uku. Keraisu einago kei pia-kala kama patoane uku-ye. Ee nimini.

Wipitikome Akenemo

²² Anu oya-lawe kiwi mama motekene mane mane ikilepa pa tigrini wane wiane mekakene ukuno, panagome moa oi motokakalepa poti yakakoa meamene-ye. ²³ Tone oyago Timosi po yapu pitaneyake yopiko agome ne pa wa po kotokoa wetekaneya. Einago no i mekuta wete nokalepa nipa kiwi mekita pata wane one-pala wida opiane nou.

²⁴ Kiwi talo tiki yene peya ni Akolaline ali atoa peya poti meamene wa akamene wane uku. Kini oya-lawe i Itali take pitiki-kitameka kiwi peya wete meamene wa iki-ye.

²⁵ Akolaliyo kiwi peya pewe wia yopimotoane kowitikoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

Weneya Totono Keraisu Yesunomo
The New Testament in the Witu Language (also known
as the Wiru Language) of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Witu long Niugini

copyright © 1990, 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Witu (Wiru)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2023 from source files dated 22 Nov 2019

160088da-6131-52e6-9b0f-c3dc6e8c6abb